

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

«Спортивна медицина»

на 2025/ 2026 навчальний рік

Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	A7 Фізична культура і спорт
ОПП	«Фізична культура і спорт»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Форма навчання	Денна
Семестр, в якому викладається дисципліна	На базі ПЗСО – 6б семестр/ на базі ОКР «Молодший бакалавр» за іншою спеціальністю – 6б семестр
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	150 годин (5.0 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	Українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	Фізичного виховання і спорту
Розробник	Черненко С. О. канд.наук з фіз. вих. і спорту доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Черненко С. О. канд.наук з фіз. вих. і спорту доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Черненко С. О. канд.наук з фіз. вих. і спорту доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, технічне забезпечення – проектор
Лінк на дисципліну	Платформа дистанційної освіти ДДМА (MoodleDDMA) -

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
150/150	28/26	26/24	-	96/100	Екзамен

Що буде вивчатися (предмет навчання)	Основні аспекти медичного забезпечення осіб, які займаються спортом і фізичною культурою
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у студентів теоретичних знань про медичне забезпечення спортивних занять; підготовка до проведення науково-обґрунтованого тренувального процесу з урахуванням фізично-функціональних особливостей спортсмена; оволодіння теоретичними знаннями та методами визначення фізичного розвитку та функціонального стану, фізичної працездатності та загальної патології.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<i>Програмні результати навчання (ПРН):</i> - здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення; - здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують; - здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя; - здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; - здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<i>Загальні компетентності (ЗК) :</i> здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>Фахові компетентності спеціальності (ФКС) :</i> здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення; здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують; здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя; здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
Навчальна логістика	Програма навчальної дисципліни складається з одного модуля та 2-х змістових модулів. Зміст дисципліни: Змістовий модуль 1. Лікарський контроль в спортивній медицині. Загальні уявлення про спортивну медицину. Історія розвитку спортивної медицини. Визначення фізичного розвитку. Визначення і оцінка функціонального стану основних систем організму за допомогою функціональних проб. Визначення та оцінка загальної фізичної працездатності. Лікарсько-педагогічний контроль в процесі занять фізичною культурою і спортом. Медичне забезпечення спортивних змагань і спортивно масових заходів. Медичне забезпечення спортивних зборів. Змістовий модуль 2. Спортивна патологія та основи медичної реабілітації. Фізіологічні зміни при виконанні фізичних навантажень.

	Патогенетичні синдроми у спортивній медицині. Предпатологічні стани й захворювання під час занять фізичною культурою і спортом. Поняття про медичну реабілітацію. Адаптаційна фізіотерапія. Основи адаптаційного гомеостатичного харчування. Основи медичної реабілітації патогенетичних синдромів. Медична реабілітація типових клінічних синдромів у спорті. Медична реабілітація спортивних травм. Види занять: лекції, практики. Методи навчання: під час засвоєння студентами курсу «Спортивна медицина» використовуються наступні методи навчання: - вербальні (словесні): лекція, пояснення, опис, розбір, бесіда, розповідь, вказівка, настанова, команда і розпорядження, підрахунок. - наочні: показ вправ, техніки окремих рухів та виконання прийомів в цілому; показ тактичних взаємодій; використання наочних посібників, відеофайлів. - практичні: практичне виконання вправ, ігровий та змагальний методи. самостійна робота: теоретична підготовка до аудиторних занять (лекцій, практик); самостійне опрацювання окремих розділів, тем навчальної дисципліни; підготовка і виконання завдань, що передбачені програмою, підготовка до усіх контрольних занять (складання практичних нормативів).
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Спортивна медицина» передбачає тісний взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами: анатомія людини з основами спортивної морфології, долікарська медична допомога та основи медичних знань, фізіологія людини та рухової активності, біохімія і біохімічні основи спортивного тренування, фармакологічний супровід у сфері фізичної культури і спорту тощо.
Постреквізити	Знання отримані під час вивчення курсу «Спортивна медицина» будуть використовуватись під час засвоєння наступних навчальних дисциплін: адаптивний спорт, основи фізичної терапії, гігієна фізичної культури і спорту, виробнича (педагогічна, за профілем майбутньої роботи) практика.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Виконані індивідуальні завдання мають бути авторськими оригінальними.

Оцінювання досягнень	Під час перевірки знань студентів використовуються наступні види контролю: поточний (виконання тестових контрольних робіт) та підсумковий (екзамен). Виконання завдань тестових контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності. Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною ECTS шкалою та національною шкалою. Максимальна кількість балів (100) при оцінюванні знань здобувачів з навчальної дисципліни формується з двох частин, з коефіцієнтом 0,5 кожна: - за поточну успішність 100 балів (сума балів, зароблена студентом у семестрі, але не менше 55); - на екзамені 100 балів (мінімально необхідна кількість балів за екзамен 55). Екзамен проводиться за питаннями для відповіді у вигляді «есе». Виконання завдань здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики.
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилення у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.

Інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Маленюк Т.В. Основи адаптації у спорті. Навчальний посібник / Т.В. Маленюк. – Кіровоград: КОД, 2016. – 120 с. 2. Мурза В.П. Спортивна медицина. Навч. посіб. Для вищих навчальних закладів / М.Ф.Хорохуша. О.А.Архипов, В.П.Мурза. – К.: Університет «Україна», 2011. – 249 с. 3. Осіпов В.М. Спортивна медицина: навчальний посібник (для студентів напрямів підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», 6.010203 «Здоров'я людини»), 2013. – 215 с. 4. Спортивна медицина. Підручник для студ. закл. вищої освіти фіз. виховання і спорту за ред. Л. Я.-Г. Шахліної. Вид-во: Олимпийская литература, 2019. – 424 с. 5. Спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг.ред. В.М. Сокрута. – Донецьк: «Каштан», 2013. – 472 с Додаткова література: 1. Апанасенко Г.Л. Індивідуальне здоров'я: теорія та практика. Введення в теорію індивідуального здоров'я. - К.: Медкнига, 2015. - 108 с. 2. Маліков М.В., Сватъєв А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – Запоріжжя: ЗДУ, 2015. – 227 с. 3. Плахтій П.Д. Вікова фізіологія і валеологія: [навч. посібник]/– Кам'янець-Подільський, 2010. – 308 с. 4. Спортивна медицина і фізична реабілітація: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагарова та ін.: Київ. Медицина. 2008. – 248 с. 5. Спортивна метрологія: навч. посібник /уклад.: Г.В. Безверхня, Цибульська В.В. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 195 с.
--------------------------------------	---

Розробник:

Доцент

кафедри ФВіС

 / С. О. Черненко /
« » _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри ФВіС

Протокол № 17 від 06.05.2025 р.

В. о. зав. кафедри ФВіС

 / С. О. Черненко /
« » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми:

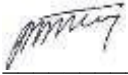
Доцент кафедри ФВіС,

к.н.ф.в.с.

 / С. О. Черненко /
« » _____ 2025 р.

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання

 / О. Г. Гринь /
« » _____ 2025 р.

